

1-1-1972

Kārawān, v. 005, no. 001 - 136, 027

Abdul Haq Waleh

Ṣābahuddiṅ Kushkakī

Follow this and additional works at: <https://digitalcommons.unomaha.edu/karawan>

 Part of the [Asian History Commons](#)

Recommended Citation

Waleh, Abdul Haq and Kushkakī, Ṣābahuddiṅ, "Kārawān, v. 005, no. 001 - 136, 027" (1972). *Kārawān*. 649.
<https://digitalcommons.unomaha.edu/karawan/649>

This Book is brought to you for free and open access by the Digitized Newspaper Archives at DigitalCommons@UNO. It has been accepted for inclusion in Kārawān by an authorized administrator of DigitalCommons@UNO. For more information, please contact unodigitalcommons@unomaha.edu.

CARAVAN

مرگت پرو فیسر محمد علی میوندی

پرو فیسر محمد علی میوندی که روز چهارشنبه گذشته در منزلش واقع کارته چهار طور مرسوئی قتل رسید از جمله آرا مترین، بی غرض ترین ویر کار ترین علمای تاریخ و نویسندگان زبان انگلیسی درین کشور بود.

وی یک روز قبل ازینکه این جهان نابدار را بد رود بگو بد نزد مدیر مسئول این روزنامه آمده گفت مدت در لاهور بود و وقتی بکابل برگشت از خبری که یک منبع حکومت درباره نگارنده به نشر رسانیده بود، اطلاع حاصل کرد و لی بسیار تعجب نمود.

او گفت اطمینان ندا رده محکمه عرض مدیر مسئول کاروان در برابر یک دستگاه حکومت (وزارت اطلاعات و کلتور) مورد بازخواست قرار گیرد زیرا او مملکت خود را خوب می شناسد اما غنیمت است کسانی که به طبقه چیز فهم تعلق دارند می دانند که مدیر مسئول کاروان جز اظهار حقایق گناهی ندارد.

وی حکایت کرد که سالها قبل وقتی تصمیم گرفت برای معرفی افغانستان به خارجیان کتابی بزبان انگلیسی بنویسد که تحت عنوان «افغانستان مترقی» بچاپ رسید، به ما مور مربوط آنوقت مر جعه ترده راجع به ریکارد او ضاع جوی نشود در سال گذشته طالب معلومات گردید.

همچنین برای ترتیب احصای صادرات و واردات کشور به وزارت تجارت رفته یکعهه از قام را طلب کرد.

هر دو مرجع با خوشنیت به او گفتند که ایشان نمیتوانند «اسرار» مملکت را فاش بسازند و آنرا هم به شخصی بدهند که مطالب را بزبان انگلیسی نوشته خارجیان را ازان «رازهای نهانی» آگاه سازد. هرگز این کار از عهده آنها ساخته نیست و باید این خیال خام را از سریدن کند.

جگر خون به خانه برگشت و لی فکری به خاطرش خطور نمود. به حکومت هند بر تانوی نامه ای نوشت که اگر ممکن باشد را پور او ضاع جوی و واردات و صادرات افغانستان را برایش تاجائیکه در دسترس آنها باشد، ارسال دارد.

حکومت هند در جواب مکتوب او نگاشت که ریکارد او ضاع جوی افغانستان تا پنج سال و از صادرات و واردات افغانستان تا صد سال نزد آن موجود است. لطفاً تو ضیح کنده که از کدام سالها را میخواهد. پرو فیسر مرحوم در جواب نوشت که از فلان سال را بفرستید و در ظرف پانزده روز آنرا بدست آورد.

بعد ازان تاریخ هر قدر معلوماتی را که لازم می بود از آثار متخصصین خارج جی بدست می آورد و آنرا رمتعدد خود را بجز یکعهه محدود در لاهور به چاپ می رسانید زیرا در مطبعه طرف معاملة او اشخاص انگلیسی دان کار میکردند و مصارف مطبعه هم ناازل بود. استاد کتابها را هم بمصرف خود طبع میکرد.

پرو فیسر محمد علی تقریباً ۲۲ کتاب نوشته و کتاب دیگری روی دست داشت. وی در همه گوشیده است ثابت کند که افغانستان در گذشته قریب بحیثیک کشور کوچک و دارای اقتصاد ضعیف و لی بحیث سر زمین مردم آزادی دوست و دارای غرور ملی هدف سیاست های شوم استعمار انگلیسی قرار گرفته و از همین سبب از کاروان ترقی عقب مانده بود.

اما خود استاد اظهار داشت که تا این اواخر یکعهه عنا صر خود غرض وی معرفت او را طوری نگاه میکردند که آن عالم و طن پرست به مشکل تحول می نمود.

اگر او آثار خود را بزبان هالیندی می نوشت شاید کسی به او چنین نگاه نمیکرد اما آیا چه تعداد خواننده آنها را خوانده میتوانست؟ در افغانستان تا کنون نویسنده ای پیدا نشده که مانند پرو فیسر مرحوم اینقدر آثار متعدد و مستند و آنهم بزبان انگلیسی را جمع به معرفی جهات مختلف حیات مردم خود بنویسد.

همچنین او نخستین استاد تاریخ بو هنتون کابل بود که در پوهنتون های مختلف امریکا بزبان انگلیسی فصیح را جمع به تاریخ و فرهنگ کشورها یک تعداد لکچرها را داده بذات خود در معرفی افغانستان خدمت بزرگی بشمار میرود.

تنها کسانی قدر او را میداند که از فقدان مواد معلوماتی درباره افغانستان در خارج بقلم خود افغانستان را می برند و در بعضی کشور های اروپا و امریکا یا اشخاصی رو بر وی می شوند که حتی نام افغانستان را یکبار در حیات خود ننشیده اند.

ایکاش آنا نیکه سنگ وطن پرستی مصنوعی را بر سینه میزند و اینقدر لیاقت میداشتنند تا بقدر عشر پرو فیسر محمد علی مرحوم اثر ارزشی بزبان خود یا بیگانه می نوشتند تا چند طالب العلم ازان استفاده میکرد و چند سیاح آنرا راهنمای خود قرار میداد. جای تأسف است که رادیو افغانستان ترجیح داد خبر مرگ این عالم بزرگ را نشر نکند زیرا ما به این عقیده بودیم که در باره استاد محمد علی حتی در پروگرام «ترا زوی طلایی» بحث صورت نمیگیرد.

پرو فیسر محمد علی که پدرش تا آخرین رفیق حیات در خدمت سردار محمد ایوب خان فاتح میوند بود و او را تا جان نیز همراهی کرد، درین اواخر کتابی تحت عنوان «فاتح میوند» بچاپ رسانیده بود که در یکی از شماره های این روزنامه مورد تقریظ قرار گرفت. وی غالباً از همین سبب خود را میوندی می نامید.

نویسنده گان و گویندگان ازین قسم آزادی بیان و آزادی قلم وحشت دارند.

بقلم داؤد یاد فراهی از امریکا

اوج مبارزات انتخاباتی در ایالات متحده

داخلی ویتنام مدخله ننما بدور ریچارد نکسن عقیده دارد که آینده سیاسی ویتنام باید از طرف مردم آن کشور فیصله گردد. هر دو کاندید طرفدار آتش پس در ویتنام بوده و ریچارد نکسن تخلیه کامل قوای امریکائی را از ویتنام مشروط بر رهائی اسیران جنگی می داند حالانکه سناتور مک گورن معتقد است در صورت قطع بمباری و خروج عساکر ایالات متحده از ویتنام این امر تحقق می پذیرد.

وی رهائی سه تن از اسیران جنگی ایالات متحده را از ویتنام خوانده و بر پروگرام تخلیه کامل قوای امریکائی را از ویتنام مشروط بر رهائی اسیران جنگی می داند.

برعکس جمهور یخو هان عقیده دارند که رئیس جمهور باید به بمباری ویتنام شمالی و تقب گذاری بنادر و رودخانه های این کشور تا زمانی ادامه بدهد که ویتنام شمالی قوای خود را از جنوب فراخوارده و حاضر به «مذاکره مثبت» گردد. این موضوعی است که در کنوانسیون میامی مورد تأیید قرار گرفت از طرفداری اکثر باشندگان ایالات جنوبی ایالات متحده نیز بر خوردار است. چنانچه احصائیه های اخیر نشان میدهد هفت ایالت جنوبی کاملاً طرفدار ریچارد نکسن بوده و سناتور مک گورن آنها را از لیست مبارزه انتخاباتی خود خارج ساخته است.

علاوه بر آن موقتاً کانکسن ایالات متحده در دادن اختیار کامل به رئیس جمهور در طرز مصرف کمک های خارجی و قبول بودجه نظامی حکومت که بزرگترین رتبه مصرف در زمان صلح خوانده شده موقف ریچارد نکسن را بیش از پیش تقویت بخشیده است.

دو مین موضوع عمده از نظر سناتور مک گورن فساد اداری حکومت نکسن است که بقول سناتور داکوتای جنوبی «در تاریخ ایالات متحده نظیر ندارد». وی عقیده دارد که نصب دستگاه ضبط صدادر مرکز

تلاش طرفداران مک گورن در جهت جلب طرفداران مردم ایالات متحده از کاندید دموکرات هانابری تبصره مجلات تایم و نیوز و یک تاکنون نتایج مشخصی ببار نیآورده است و «موازنه قوا» تا هنوز به پیمانه ۳ مقابل یک به نفع ریچارد نکسن خوانده شده است.

سناتور مک گورن که بقول جریده دنور پوست هر روز دوازده ساعت به مبارزه انتخاباتی مشغول است تاکنون موقف ریچارد نکسن را در معرض تهدید عمده قرار نداده است.

سناتور داکوتای جنوبی سیاست نکسن را در ویتنام در رأس مبارزه انتخاباتی اش قرار داده و مخصوصاً حادثه اخیر بمباری طیارات امریکائی را بر سفارت فرانسه در هانوی اثبات قول خودش مبنی بر بمباری مناطق غیر نظامی از طرف حکومت نکسن می داند.

باتوجه به اهمیت درجه اول جنگ ویتنام از نظر مک گورن، رئیس جمهور ایالات متحده از یک طرف فعالیت های دیپلماتیک خود را از طریق مسافرت های پیهم هنری کیسنجر به پاریس، مسکو و سیگونا شدت بخشیده و از جانب دیگر مک گورن را مسئول «تشییع ویتنام شمالی در ادامه جنگ» می خواند.

روزنامه ها و جراید امریکائی به مقایسه پروگرام های ریچارد نکسن و سناتور مک گورن پرداخته و اسوشیت پرسی از نظر بنیادی هر دو پروگرام را همگون خوانده است. بطور مثال مک گورن می گوید باید بیش ازین ایالات متحده در مسایل

دامتاز خاوند: صباح الدین کشکی
مسئول مدیر: عبدالحق وال

مسئول مدیر معاون: دکتر محمد اسحق ساعی

بی تعطیل له ورخو هره ورخو خبری

کالنی اشتراک: به کابل کینی ۳۰۰ افغانی

به ولایاتو کینی ۳۰۰ افغانی. دیوی کینی بیه ۲۰۰ افغانی

به خارج کینی ۵۰۰ دالر.

پته نوی بنار دخواجه عبدالله انصاری جو مات ته مخا مخ

مسئول مدیر دیتلفون نمبر: ۲۵۰۷۴ نامه نگاران ۲۵۰۷۳

مکتوب وارده

سازمور قلم ها کار مدیریت

عمومی اطلاعات است

بناغلی مدیر!

بجواب مکتوب وارده بقلم محمد سلیمان بر ویز قابل تو ضیح میداد که عهده سازمور قلم ها، روزنامه ها، مجلات، کتب و حتی عکس ها از وظایف ریاست نشریات و مدیریت عمومی اطلاعات بوده پس عکس ادعای نویسنده با روی کار آمدن ریاست ثقافت و هنر این کارها به این ریاست واگذار نکر دیده است امور مربوط به سازمور از آغاز تاکنون مربوط به مدیریت عمومی اطلاعات بوده و این شکل کار دوا دارد.

و اینکه نویسنده از این ریاست توضیح خواسته که چرا سازمور قلم یک سینما در سینمای دیگر انتخاب میشود چون در آغاز مرحله دچار اشتباه شده تصور نموده که امور سازمور باین ریاست تعلق دارد ازینرو چگونگی را تصریح نمودیم بهتر اینست که این سوال در شتر از مرجع اصلی آن که مدیریت عمومی اطلاعات است بنما بد تا با دلایلی دارد بقناعت او پیر دازد.

در قسمت چگونگی نسیاندها بدویر مجدد سینما با میر آنقدر مطالب زیاد است از حوصله چاپ در روزنامه کاروان بیرون می باشد. مالدو بر مجدد سینما با میر را که در آن یک فیصد رضایت هیأت منتخب وزارت اطلاعات و کلتور و ریاست ثقافت و هنر ذید خل نیست روی بعضی ملاحظاتی ملحوظاتی متکی میدانیم و اگر روزنامه کاروان درین قسمت دلچسپی داشته باشد بهتر است جریان مجده سینما را که از طریق ریاست ثقافت و هنر وزارت ما لیه صورت گرفته معلومات بگیرند نه از ریاست ثقافت و هنر که از طرز کار و جریان کار بدویر سینما به هیچ وجه دلخوشی ندارد.

با احترام مدیریت مراقبت سینماها
یادداشت اداره:

باز هم امید است که وزارت اطلاعات و کلتور بشمول ریاست ثقافت و هنر بطور عام در قسمت انتقادات وارد محمد سلیمان بر ویز توجه کند و در دستگاه های دولتی مسوولیت های هر کسی معلوم گردد.

حزب دموکرات در واشنگتن، داد معلومات قبلی به موسسات بزرگ صادر کننده مواد خوراکی در باره قرار داد فروش غله به اتحاد شوروی کمک سری پموسه بین المللی تیلفون و تیلیگراف ایالات متحده به حزب جمهور یخو، و همچنین قرارداد های حکومتی با موسسات بزرگ مثال های عمده آفات قسادی ادار حکومت نکسن می باشد.

رئیس جمهور ایالات متحده این قسمت انتقادات رقیب سیاسی خود را بخو نسردی مقابل کرده و لی بیانییه هفته گذشته خود در اتلان در برابر هفتصد هزار طر قدر خویش در ایالات جنوبی متذکر شد که و نمی خواهد «از طریق دادن جواب» به این اتهامات به آن ها اهمیت قابل شود.

از ورازی مطالعه جراید و مجلات چنین استنباط شده می تواند که موقف رای دهندگان امریکایی برابر «فساد اداری حکومت» در جهت تمرکز دارد که این تمرکز محصول طرز تلقی دو گروه است: درین کشور هتق با شد، گروهی که طرفدار انتخاب ریچارد نکسن است اظهارات نا مزه جز دموکرات را متکی بر واقعیت خواند.

(بقیه در صفحه ۳)

ضرورت به تالیف فارسی و انگلیسی

علاقه‌مندان کار به دفتر موسسه درزر غونه مید ان
برای مفاهمه مراجعه نمایند.

تایپست مخفف نویسن انگلیسی
ضرورت است

شرکت سهامی روغنیات به یکنفر نایبست که به
مخفف نویسی انگلیسی مہارت داشته باشد ضرورت
دارد .

علاقمندان تاسه روز بمرکز موسسه درزرغونه میدان
مراجعه نمایند.

ليلام. ليلام. ليلام

فروشگاه مین یکتعداد اموال تازه وارد خود را طور لایم به
همسفران تقدیم میکند بهترین بالا پوش های مردانه و زنانه ۳۵۰-
افغانی

جاکت دا من زنانه ۱۸۰-افغانی
بلوز زنانه و د ختر ۱ نبرنگهای مرغوب ۶۰-۵۰-۶۰-۱ افغانی
سر میزی پلاستیکی دانه ۴۵ -افغانی
نکتایی د ستمال دار دانه ۳۵ و ۴۵-۱ افغانی
همچنان د یگر اشیای مورد ضرورت را بقیت نازل از فروشگاه
ملن و افع لعل مارکیت محمد جان واپ بدست بیا ورید .
تلفون ۲۳۷۰۹-

مونر فروشی
 يك عراده مو تر تيز رفتار خيلي قشنگ سپورتي مو دل ۱۹۷۰ پيژوی
 فرانسوی با لوازم اضافی آن بفروشمير سد.
 مرجع از طرف صبح تيلفو ۲۲۹۴۷ و بعد از ظهر تيلفو ن
 ۳۳۳۵۴

عده زیادی رابه این صراحت رسانیده که حکومت مك گورن در صورت موافقت نه تنها انقلابیو نپولی راشدت خواهد بخشید بلکه «ثبات این سیاست نیز در حلقه های اقتصادی مورد سوال است».

لازم به یاد آوری است که سناتور داکو تای جنوبی بر منظره تلویزیونی با ریچارد نکسن هنوز هم با فشاری داشته و توقع میکند در صورت قبول رئیس جمهور از آنچه بنام «تکنیک کتیدی» معروف است علیه رقیب سیاسی خود استفاده کند.

رئيس جمهور ايا لات متحده بقول «دسيپيج» بادرک اين جنبه «ضعيف خود» ادامه جلسات کا نگو س را «بهانه» قرار داده دليل مي آور د که «چون اطفا را ت رئيس جمهو رنمايانگر با ليسی يك کشور است» ازین سبب مناظره تلویزیونی وي به «ابتکا رات جدیددر جهت ديتانت» صدمه می زند.

موسسه احصائیه گیری که در حیات سیاسی و اقتصادی ایالات
متحده نقش عمده دارند ریچارد نکسن را در مقایسه با سناتور مک گورن
در انتخابات امسال بی رقیب خوانده اند چنانچه هر چهار موسسه بزرگ
احصائیه گیری با استفاده از میتودهای مختلف نتایج تقریباً مشابهی
را به نشر سپرده اند.

ماخذ	ممتنع	جارج مك كورن	ريچارد نكسن
كلب (نيو يارك تايمز)	٦ فيصد	٣٠ فيصد	٦٤ فيصد
هريس (واشنگتن پوست)	٨ فيصد	٢٩ فيصد	٦٣ فيصد
كادل (تايم)	١٠ فيصد	٣٤ فيصد	٥٦ فيصد
يانكلو (نيوزويك)	١٥ فيصد	٢٣ فيصد	٦٢ فيصد

قابل توجه تجار و مؤسسات محترم

صا در کنند ه کشمش

فابریکه کشمش پاکگی دافغان میوی سمون شرکت
که با عصری ترین ماشین آلات و سیستم عصری
فومیگیشن، دی هایلد ریشن و آب صحتی مجهز بوده و
دارای ظرفیت تولیدی زیادی است آماده خدمت میباشد
مراجعین محترم برای گرفتن نوبت به مرکز شرکت
واقع نستون مارکت مراجعه فرمایند.

و دست دیگر که از ریجا رد نکسن
حایت دارد آن ها را جز و دزو غ
های سال انتخابات محسوب کرده
و بقول کر یسچن ساینس ما نیتز
این قسمت مبارزه انتخاباتی
سناور مک گورن «اگر واقعیت هم
داشته باشد» طرز تلقی آن عده را که
قبلا به فیصله رسیده اند تغییر
داده نمی تواند.

موبل سازی صمیمی

[illegible]

سلسلہ زنبورداری روکی

خواهشمند است تا
دوازده صنف غسل لیبل
که بوقلمون را که عکس زنبور
آن نصب است پاره
دهه از بین ببرند.

یما هو تل ورستوران

ما هتل و رستوران دارای
ترین وسایل را حت عصری با تقدیم
خودا کهای متنوع دا خلی
رجی از شما پذیرایی میکند یما
ل وا قع پارک تیمور شاهی .

تلفن ۲۳۶۹۶

دسینما تیمون شاهي

پس سرایا رنگه هندى بنام
وان که از هر حیث قابل دیدن
ت با داستان مهیج و پر شور
ق و اخلاقی باشتراک هنر مندان
یده سینمای هند آشنا پارک
تدر وها رونه ایرانی.
وقات نمایش ساعت دو، هشت
و نیم شب.

ما یشگاه بزرگ صنایع ملی
در فرو شگاه بزرگ افغان

منزل تحتانی فروشگاه بزرگ افغان نمایشگاه بزرگ صنعتی کشور انواع تولیدات ماشینی و دستی حاصل زحمت و عرق دیزی خواهران و برادران افغان
شمارا به عن قیمت های خود کارخانه ها به نازلترین قیمت تقدیم میکند.

بریکه نساجی افغان	جاکت بافی صبور	نماینده گی آر یانا فلز	پوستین دوزی جنرال	دریشی خواب و پتلون
بریکه نساجی بگر امی	جاکت بافی فیروز	سازنده الماری، میز چوکی	موسسه گل دوزی مجزاده	سازی غلام حسین
بریکه نساجی یسوی	فابریکه بوت عقاب	سیف و غیره اشیای فلزی	غرفه چاقوهای چاریکاری	غرفه فروش گل های تازه
فابریکه پشمینه با فی	فابریکه بوت آهو	موبل سازی صمیمی	نماینده گی موسسه چاپ	غرفه اخبار و جراید
پلچرخی	فابریکه بوت پلاستیکی وطن	موبل سازی عزیز	کتاب بیسقی	نماینده گی فروش کوکا کولا
فابریکه کمپل بافی پلچرخی	فابریکه بوت نوید	فابریکه بایسکل سازی	عسل فروشی روکی	وفانتا
نماینده گی جراب اسب نشان	فابریکه کارخانجات جنگلک	آریانا	بکس سازی زینت	غرفه تبادل اسعار پنبتنی
جاکت بافی قدیری	فابریکه موبل سازی و	نماینده گی خشکه شویی	فابریکه بطری آریا	تجارتی بانک
جاکت بافی مرادی	نجاری جنگلک	حکیم	غرفه فروش قالین نوروز	ساعت فروشی سیدانور

امراجعه و خرید از نمایشگاه صنایع ملی در فروشگاه بزرگ افغان نه تنها جنس مورد ضرورت با قیمت ارزان مطابق نرخ خود کارخانه ها بدسترس شما گذاشته باعث تشویق موسسات ملی و انفرادی میشود بلکه این آرزوی فروشگاه بزرگ افغان را که میخواهد روزی برابر سدا تهرتشش طبقه فروشگاه ر صنایع ملی مورد نیاز مملو گردد، نیز تقویت مینماید.

